

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in valja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrta leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na volikem trgu po 5 kr. Rokopisni se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Beseda za družbo sv. Mohorja.

Ko se je izvedelo, da število Mohorjanov za lansko leto ni zaostalo za prejšnjim, temveč se pomnožilo celo za 8554 udov, je ta vest razveselila gotovo vsakega rodoljuba. Tako velikega prirastka ni nihče pričakoval. Kdo bi pač ne bil sedaj ponosen na svoj narod, ki ima družbo, katera združuje v svojem krilu 65.952 Slovencev in Slovenk vseh stanov? Vidi se, da nas naš dobri Oče v nebesih ljubi, ker našo družbo tako obilno blagoslavlja. Vidi pa se iz tega tudi, da je duh, ki preveva krasne družbine knjige, pravi duh našega ljudstva samega, duh katoliško-slovenski, katerega vsestranska in krepka gojitev je edini porok boljše in srečnejše bodočnosti našega naroda.

Lani sem na tem mestu poročal o precejšnjem zaostanku za letom 1892, letos pa mi je poročati o velikem napredku. Poskočilo je število Mohorjanov v naši "lepi" škofiji za 3618 udov tako, da nas je Lavantincev sedaj že velikansko število 21.835. Napredovale so vse dekanije. Slov. Bistrica za 242 udov, Braslovče 117, Brežice 313, Celje 187, Dravsko polje 209, Gornji-grad 69, Jarenina 67, Konjice 152, Kozje 155, Sv. Lenart v Slov. gor. 20, Ljutomer 408, Maribor l. breg 128, Maribor d. breg 38, Marenberg 44, Nova cerkev 161, Ptuj 277, Rogatec 38, Šaleška dolina 123, Šmarje 166, Smartin 180, Velika Nedelja 94, Vuzenica 75, in Zavrč 155. Na 100 ljudij pride v dekaniji braslovški letos že blizu 7 udov; ta je torej tudi letos prva med vsemi, za njo pa pride ljutomerska s 6 udi. Župnije so skoro vse napredovale, nekatere bolj, nekatere manj; so pa tudi župnije, v katerih je letos čez 100 udov več nego lani, kakor n. pr. v Ljutomeru in pri Sv. Petru in Pavlu v Ptuju. Vsa čast marljivim poverjenikom!

Mesec dnij se — in zopet bodo romale polne nabitralne pole od vseh strani v Celovec. Gledé na nas Lavantince je želeli, da ne samo ne ostanemo pri sedanjem številu, temveč da se napredujemo. Najmanj štirje od 100 ljudij bi morali biti povsod Mohorjani, ali ni še jih toliko v dekaniji brežiški (37), jareninski (33), mariborski l. br. (26), mariborski d. br. (24), marenberski (2), rogaški (3), vuzeniški (39) in završki (36). Če gg. poverjeniki naj zato ne zamudijo prilike storiti svojo rodoljubno dolžnost tam, kjer se je le malo Mohorjanov. Dosti še je župnij z le 2 udoma za 100 ljudij, so pa tudi, kjer jih pride na 100 po 8, 9, celo 12, kakor n. pr. pri Sv. Andražu v braslovški dekaniji. Na delo tedaj, dokler še je čas!

Ravnoliko še v večjem številu pristopajte k družbi bratje v sekovski in somboteljski škofiji, posebno v poslednji, kjer žal pogrešamo razun dveh vse druge prekmursko-slovenske duhovnike, dočim so bili najbolj zvesti Mohorjani na Prekmurskem še pred 20 leti ravno du-

hovniki. Se Prekmurska ni propala, ali da tudi v bodočnosti ne bo, za to delujejo naj tisti, katerim še ni ugasnila v srcu iskra ljubezni do celokupne slovenske domovine!

Mili Bog pa tudi v tem letu čuvaj nad veličastno našo družbo in blagoslovi trud rodoljubnih njenih poverjenikov! Vsakemu Slovincu in vsaki Slovenki pa, ki se ni pri družbi, kličem iz dna sreč:

Ako res ljubiš svoj rod, ne zabi Mohorjeve družbe;
Biti družbe te ud, boči Slovincu ponos!

C.

I. slovensko katol. delavsko društvo na Štajarskem.

V Zalcu v lepi Savinjski dolini se snuje novo društvo z imenom: »Slovensko katoliško delavsko društvo v Zalcu«. Vrlo dobra misel je to; kajti tako društvo je potrebno; in dobro bi bilo, da se jih s časom še več osnuje tudi po drugih krajih.

Kdor je opazoval več let sem gibanje slov. ljudstva na spodnjem Štajarju, spoznal bo, da se je v zadnjih desetih letih mnogo storilo; posebno kar se tiče društvenega gibanja. Nastala je lepa vrsta novih čitalnic, brajnih društev, podružnic sv. Cirila in Metoda, pevskih društev i. t. d. Vsa ta društva so med seboj tekmovala, k še večjemu naporu in k še živahnejšemu delovanju se vspodbujala. Tem društvom gre hvala, da se je ljudstvo prebudilo; tem društvom gre tudi hvala, da je marsikatera nemška trdnjavica že padla ali da se že vsaj maje.

Dasi pa se je osnovalo toliko in tako različnih društev, pogrešali smo še vendar neko vrsto društev, in to so »delavska društva«, katera so ravno v sedanjih dobi tako potrebna in važna. Kako važna so društva »kršč. delavcev« za javno življenje, kaže nam prestolno mesto Dunaj. Tam sta že davno liberalizem in njegov brat kapitalizem nadvladala. Od tam sta se širila tudi po drugih deželah in z njimi tudi slabi nasledki. Liberalizem in kapitalizem sta namreč povzročila na eni strani, pri kapitalistih, veliko bogastvo, a na drugi strani, pri delavcih, neznosno revščino. Tako se je dosledno razvilo socialno vprašanje, katero je danes najbolj pereče.

Nastala so med delavci socialna društva, katera se pečajo z vprašanjem, kako bi se zamoglo delavskemu stanu pomagati. Nastala so social-demokratska društva, katerih smoter je, delavcem na podlagi »občne svobode in enakopravnosti« njih stanje zboljšati t. j. brez verskih načel. Tem nasproti so se ustanovila socialna društva pa na krščanski podlagi, katerih namen pa je, delavcem pomagati na podlagi krščanskih resnic, na